

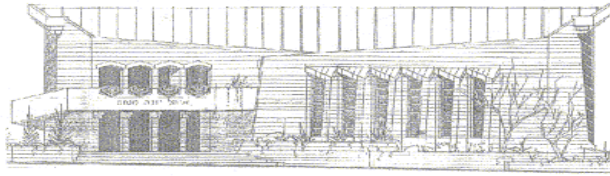
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה מאת הרב דוד אברהם ספקטור בשבת פ' ויחי תש"ע
לכבוד חתן וכלה חיים ועדי כהן-רגב בנושא:

מילה טובה !

שבת שלום וברכת מזל טוב לחתן וכלה לחיים ועדי ולהורים דר' מוטי ומלכה רגב ולסבא יעקב וסבתא EVA פרידמן ולהורי החתן לרי ואבי כהן ולסבתא BERNIS וסבתא TOBI. חיים ועדי כשאני מברך אתכם שתזכו לבנות בית נאמן בישראל אני רואה לנגד עיני את בית משפחת רגב שבת אחרי צהריים כאשר אצל דר' מוטי מתאסף השיעור של הדף היומי סביב שולחן ערוך בכל טוב ובו זמנית יוצאת מלכה והולכת לשיעור לנשים. ועכשיו מתווספת לזה ברכת כהן של משפחת החתן. בשם הקהילה אני מזמין את החתן לעלות לדוכן, הפעם לא כדי לברך ברכת כהנים אלא כדי לקבל ספר זה.

בחצי השנה האחרונה חידשנו מנהג בקהילה והוא שכל זוג שעומד לפני נישואין ומעוניין בכך, מקבל שיחה על חיי נישואין, בדומה לשיחה עם הבר ובת המצוה וכבר ארבעה זוגות השתתפו בזה. ובכלל כשיש חתן וכלה בקהילה זו גם הזדמנות לכולנו להרגיש צעירים, להרגיש עוד פעם כחתן וכלה ולרענן את מערכת היחסים בבית. העיקר בכל מערכת יחסים הוא להגיד מילה טובה. זה משנה את הכל. כשלמדתי בתיכון הלכתי פעם לבקר את סבתי באמסטרדם יחד עם חבר. לפני שצלצלנו בדלת אמרתי לו: תשאול אותה: אם היא האמא שלי. וכך היה. הוא צלצל בדלת ושאל את סבתי: האם את האמא של דוד? הסבתא היתה מופתעת ושמחה מאד שהיא נראית כל-כך צעירה. השאלה הזאת שינתה את כל מצב הרוח שלה לטובה ומשך כמה ימים סיפרה על המחמאה לכל חברותיה. זו העוצמה של מילה טובה. וכן בחיי המשפחה וקשר הזוגי מילה טובה יכול לשנות את הכל לטובה. וזה לומדים במסכת כתובות (טז, יז). הן מבית הלל והן מבית שמאי: "תנו רבנן: כיצד מרקדין לפני הכלה? בית שמאי אומרים: "כלה כמות שהיא". ומפרש רש"י: "לפי יופיה וחיבתה מקלסין אותה." ומביאים התוספות בתירוץ השני שתי דוגמאות: "ישבחוה בדבר נאה שיש בה כגון בעיניה או בידיה אם הם יפות." זאת אומרת שלפי בית שמאי אם היא לדוגמה חגרת צולעת או סומא, עיוורת או ישתקו ולא ידברו על המום, החסרון שלה, אלא ישבחוה על הדברים היפים שיש בה, כגון על ידיה היפות. לעומת בית שמאי, "בית הלל אומרים: 'כלה נאה וחסודה'." ומפרשים התוספות שלפי בית הלל: "ישבחוה לגמרי", יאמרו לה שבח שהיא לגמרי נאה ויפה, אפילו אם היא חגרת, צולעת או סומא, עיוורת. נגד גישה זו "יאמרו להן ב"ש לב"ה: הרי שהיתה חגרת או סומא, אומרים לה, כל נאה וחסודה? והתורה אמרה: (שמות כ"ג) 'מדבר שקר תרחק'. יאמרו להם ב"ה לב"ש: לדבריהם, מי שלקח מקח רע מן השוק, ישבחנו בעיניו או יגנוו בעיניו? הרי אומר: ישבחנו בעיניו." ומפרש המהרש"א את שיטת בית הלל: אין זה שקר, כיון דבעיניו המקח טוב, הכא נמי (גם כאן) כל נאה וחסודה בעיניו היא דאם-לא כן ודאי לא היה נושא. "הריטב"א נותן טעם אחר לשיטת בית הלל, "דכל שהוא מפני דרכי שלום, אין בו משום 'מדבר שקר תרחק'." אמירת מחמאות, מילה טובה, כדי לשמח אחד את השני איננה רק עבודה לליל החתונה אלא זו עבודה לכל ימות השנה משך כל חיי הנישואין. יש מצב שהאיש מגיע מהעבודה ושוכח לומר ערב טוב, שוכח לשאול את אשתו: מה שלומך? ושוכח להגיד לה שהיא כמו 'כל נאה וחסודה' כבית הלל או לפחות כבית שמאי ישבחו אותה לפי חשיבותה במעלותיה הטובות. וכן להיפך גם האשה לפעמים שוכחת להאיר פנים ולומר מילה טובה לחתן שלה אחרי 20 שנה של נישואין. עד כדי כך חשוב לומר מילה טובה לאשה וכן לאיש שמובא בספר אורחות צדיקים (שער העשרים וארבעה): "ויחניף לאשתו משום שלום בית." אמנם לפי הרב קוק אין צורך בחנופה כשיטת בית הלל אלא אפשר לנהוג כבית שמאי, כיון שכשאחד מתעניין בצד הטוב של השני ממילא באופן טבעי יאמר לה מילים טובות ומחמאות אמיתיות וכך כותב באורות הקודש (ג' עמ' שכד): "כשמסתכלים באמת בצד הטוב של כל אחד ואחד, מתאהב האדם על הבריות... ואיננו צריך להזדקק לשום אבק של חנופה, כי ההתעניינות בצד הטוב... מכסה ממנו את כל הצדדים הרעים." נסיים בסיפור מיוחד (אורו של עולם עמ' 318) המלמד אותנו עד כמה יש להתחשב בצרכי האשה: קרוב משפחה של הרב שלמה זלמן אוירבאך זצ"ל עמד להתחתן בקיבוץ שעלבים עם בת המקום. לפני החופה אמר לו הרב מאיר שלזינגר רב הקיבוץ וראש ישיבת שעלבים: "אשמח להחזיר את הרב הביתה. אנו מוזמנים לבר מצוה בירושלים וכשהרב יסיים להיות בחתונה יהיה לי לכבוד להסיעו הביתה. אם לא מפריע לרב, גם אשתי נוסעת אתי לבר המצוה." בשלב מוקדם יחסית של הריקודים ניגש הרב אוירבאך אליו ואומר: "מבחינתי אפשר לנסוע." הרב שלזינגר ידע שבשעה מוקדמת כזו אשתו עוד לא מוכנה לנסיעה ושלח לה הודעה שהוא מסיע את הרב שלמה זלמן, שהיה אז בן 78 והיא תחפש לה דרך אחרת להגיע לבר המצוה בירושלים. כשהגיע הרכב לשער הקיבוץ פונה פתאום ר' שלמה זלמן לרב שלזינגר ואומר לו: "אבל אמרת שגם אשתך נוסעת לירושלים." "כן, נכון... אבל בינתיים הרב יודע, תוכניות משתנות." הרב שלמה זלמן לא הסכים: "לא, לא. בא נחזור. נכנס אליך הביתה ונשתה כוס תה." הרב ביקש כוס תה חם ושתה את הכוס משך 40 דקות ובכל לגימה אמר איזה דבר תורה. כשראה שהרבנית שלזינגר מוכנה לנסוע, סיים לשתות את כוס התה. "עליו נאמר, שמצוה להדבק בתלמידי חכמים. באלה שתורתם בבחינת דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום."